

Asia: VN/1984/2019

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus

Vapaaehtoisuuden puutteeseen perustuva sääntely

Mitä mieltä olette ehdotuksesta säätää raiskauksen ja muiden seksuaalirikosten keskeiseksi tunnusmerkistökijäksi vapaaehtoisuuden puute ehdotuksen mukaisesti?

-

Mitä mieltä olette ehdotetuista säännöksistä, jotka koskevat tilanteita, joissa teon kohteella ei ole mahdollisuutta muodostaa tai ilmaista tahtoaan (rikoslain 20 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohta ja 3 §:n 2 momentin 2 kohta)?

-

Muut aikuisiin kohdistuvat seksuaalirikokset

Mitä mieltä olette ehdotetusta seksuaalisen kajoamisen törkeän tekemuodon säätämisestä?

-

Mitä mieltä olette ehdotetusta seksuaalista hyväksikäyttöä koskevasta säännöksestä?

-

Mitä mieltä olette seksuaalista ahdistelua koskevan säännöksen soveltamisalan ehdotetusta laajennuksesta?

Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen mietinnössä ehdotetaan seksuaalisen ahdistelun määritelmän laajentamista muuhunkin kuin kosketteluun, mikä on aiheellista. Työryhmän esityksessä seksuaalisten tekojen moninaisuuden vuoksi tunnusmerkistö jäisi avoimeksi niin että nimenomaisesti laissa mainittujen tekotyyppien lisäksi ahdisteluna pidettäisiin myös muulla tavalla tehtyjä tekoja. Työryhmämietinnön mukaan tällaisia tekoja voisi olla esimerkiksi myös meneminen oikeudettomasti vastakkaisen sukupuolen pukeutumis- tai peseytymistilaan uimahallissa. Seta huomauttaa, että työryhmän tulkinta ja perustelussaan käyttämä sanamuoto on sellainen, että se altistaa erityisesti sukupuolivähemmistöihin kuuluvat (erityisesti transvestiitit,

sukupuolenkorjausprosessia läpikäyvät ihmiset ja kaikki muut, joiden sukupuoleen liittyvä kehollisuus tai sukupuolen ilmaisu on kaksinapaista sukupuolinormia moninaisempaa) syrjinnälle.

Tasa-arvolain mukaan sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tulee ennaltaehkäistä. Kaikilla ihmisillä tulisi olla yhdenvertainen oikeus osallistua esim. työpaikoilla, kouluissa ja liikuntapaikoilla. Sukupuolitetut tilat aiheuttavat jatkuvasti ongelmia ihmisille, joiden ulkoinen olemus tai kehollisuus ei vastaa yleistä käsitystä naisista tai miehistä. Ihmisten tulee voida käyttää oman sukupuoli-identiteettinsä mukaisia ja siten itselleen turvallisempia pukeutumis-, peseytymis- ja wc-tiloja. Lain esitöissä tulisikin siten eksplisiittisesti mainita, että toisen henkilön seksuaalista itsemääräämisoikeutta loukkaavana ei pidettäisi pelkästään sitä, että henkilö käyttää oman sukupuoli-identiteettinsä mukaista (tai siihen paremmin sopivaa) tietylle sukupuolelle osoitettua pukeutumis- tai peseytymistilaa. On myös huolehdittava siitä, että lain toimeenpanoon liittyvät ohjeistukset ovat asiassa yksiselitteisiä.

Seta huomauttaa lisäksi, että työryhmän käyttämä sanamuoto ei huomioi sukupuolen moninaisuutta ja tosiasiaa, että sukupuolia on enemmän kuin kaksi. Käsite "vastakkaisen sukupuolen" viittaa binääriseen sukupuolijakoon. Kaksinapaiseen sukupuolinormiin perustuva lainsäädäntö jättää näkymättömäksi myös sukupuolivähemmistöihin kohdistuvat seksuaalirikokset. Työryhmämietinnössäkkin viitattu Istanbulin sopimus (4. artikla) edellyttää eksplisiittisesti, että sopimusta toimeenpannaan ilman seksuaaliseen suuntautumiseen tai sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää.

Mitä mieltä olette ehdotetusta seksuaalisen kuvan luvatonta levittämistä koskevasta säännöksestä?

-

Mitä mieltä olette sukupuoliyhteyden määritelmän ehdotetusta laajentamisesta?

-

Muita aikuisiin kohdistuviin seksuaalirikoksiin liittyviä huomioita?

-

Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset

Mitä mieltä olette ehdotuksesta säätää lapsiin kohdistuvia tekoja koskevat säännökset omaksi kokonaisuudekseen?

-

Mitä mieltä olette lapsenraiskausta koskevasta säännöksestä?

-

Mitä mieltä olette seksuaalista kajoamista lapseen koskevasta säännöksestä?

-

Mitä mieltä olette sukupuoliyhteyksien ja seksuaalisten tekojen säätämisestä rangaistavaksi sellaisenaan lapsenraiskauksena tai seksuaalisena kajoamisena lapseen, kun ne kohdistuvat alle 12-vuotiaaseen lapseen?

-

Mitä mieltä olette muutoksista paritusta koskevaan sääntelyyn?

-

Mitä mieltä olette muutoksista lasta seksuaalisesti esittäviä kuvia koskevaan sääntelyyn?

-

Muita lapsiin kohdistuviin seksuaalirikoksiin liittyviä huomioita?

-

Rangaistukset

Mitä mieltä olette ehdotetuista rangaistusasteikoista?

-

Muut huomiot

Huomioita esityksen arvioituihin vaikutuksiin liittyen?

-

Huomioita muihin lakeihin ehdotettuihin muutoksiin liittyen?

-

Muita huomiota liittyen esitettyihin lakiehdotuksiin?

-

Tarjamo Kerttu
Seta ry